

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 19/1997 vp

Hallituksen esitys maakuntajakolaiksi ja laiksi rakennuslain 18 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 22 päivänä lokakuuta 1997 lähettänyt hallintovaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen 169/1997 vp maakuntajakolaiksi ja laiksi rakennuslain 18 §:n muuttamisesta.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylijohdaja Pekka Kilpi, sisäasiainministeriö
- hallitusneuvos Helena Korhonen, ympäristöministeriö
- rakennepoliitiikan päällikkö Juha Talvitie, Suomen Kuntaliitto

- maakuntajohtaja Esa Latva-Rasku, Etelä-Pohjanmaan liitto
- maakuntajohtaja Altti Seikkula, Keski-Pohjanmaan liitto
- maakuntajohtaja Antti Mykkänen, Savon liitto
- apulaisjohtaja Jukka Patrikainen, Keski-Suomen liitto
- suunnittelujohtaja Risto Poutiainen, Pohjois-Karjalan liitto
- aluekehityspäällikkö Sirkka Kylmänen, Pohjois-Pohjanmaan liitto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi maakuntajakolaki. Rakennuslakiin ehdotetaan samalla tehtäväksi maakuntajakolain säätämisen edellyttämät tekniset muutokset.

Esityksen tarkoituksena on vain selkeyttää maakunnan käsitettä ja maakuntajaon nykyisiä perusteita muuttamatta maakuntien liittojen tehtäviä tai asemaa. Maakuntajakolaissa koottaisiin yhteen nykyinen rakennuslakiin ja alueiden kehittämisestä annettuun lakiin perustuva maakuntajaon määrittelytapa.

Laissa säädettäisiin, että alueiden kehittäminen ja alueiden käytön suunnittelua varten maa jaetaan maakuntiin. Laissa säädettäisiin myös perusteet, joiden mukaan maakunnat määrätään. Maakunnaksi määrittäisiin alue, johon kuuluvat kunnat muodostavat toiminnallisesti ja

taloudellisesti sekä alueen suunnittelun kannalta tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden.

Valtioneuvosto päättäisi maakuntien lukumäärän, alueet ja nimet asianomaisia maakuntien liittoja ja kuntia kuultuaan.

Maakuntajako toimisi nykyiseen tapaan maakuntien liittojen aluejakona. Valtion aluehallintoviranomaisten toimialueiden tulisi pääsääntöisesti myös perustua maakuntajakoon.

Esitys liittyy samanaikaisesti annettuun hallituksen esitykseen laiksi alueiden kehittämisestä annetun lain muuttamisesta ja on tarkoitettu käsiteltäväksi yhdessä sen kanssa.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Esityksen mukaan maakunnaksi määrätään alue, johon kuuluvat kunnat muodostavat toiminnallisesti ja taloudellisesti sekä alueen suunnittelun kannalta tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden. Valtioneuvosto päättää maakuntien lukumäärän, alueet ja nimet asianomaisia maakuntien liittoja ja kuntia kuultuaan.

Valiokunta pitää tärkeänä, että maakuntajako perustuu keskeisesti kunnallishallinnossa tapahtuvaan tahdonmuodostukseen. Näin ollen toiminnallisia ja taloudellisia tekijöitä sekä tarkoituksenmukaisuutta alueiden suunnittelun kannalta on perusteltua arvioida lähtökohtaisesti tästä näkökulmasta.

Lakiehdotuksissa ei puututa voimassa olevaan maakuntajakoon ja lakiehdotukset ovatkin tässä mielessä luonteeltaan teknisiä.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä sellaisenaan.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 6 päivänä marraskuuta 1997

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Matti Väistö /kesk
vpj. Kaarina Dromberg /kok
jäs. Ulla Juurola /sd
Timo Järvilahti /kesk
Reijo Kallio /sd
Toimi Kankaanniemi /skl
Juha Karpio /kok
Valto Koski /sd

Osmo Kurola /kok
Pehr Löfv /r
Hannes Manninen /kesk
Jukka Mikkola /sd
Iivo Polvi /vas
Veijo Puhjo /va-r
Aulis Ranta-Muotio /kesk.